

Skellefteå kommun

Rektorn vid Bygdsiljumskolan

mai-ellen.andersson@skelleftea.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Bygdsiljumskolan
i Skellefteå kommun

Tillsyn av Bygdsiljumskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skellefteå kommun under våren och hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Bygdsiljumskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 februari 2012. Vid tillsynen genomfördes en rundvandring på skolenheten och intervju med rektorn.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Bygdsiljumskolan har en tydlig planering för sitt kvalitetsarbete för läsåret 2011/12, vilken har sin utgångspunkt i läroplanens områden. I planeringen finns angivet mål, aktiviteter och mått.

När det gäller uppföljning och utvärdering saknas dock en redovisning av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklass. Vidare framgår att rektorn har god kunskap om elever som riskerar att inte nå målen och skolenheten analyserar resultaten av de nationella proven på skolenhetsnivå. Däremot genomför rektorn inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen i årskurs 5 och i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 3. Bygdsiljumskolan saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete för att kunna vidta relevanta åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen.

Inom ramen för skolenhetens kvalitetsarbete pågår ett arbete med att tydliggöra kunskapskrav för både lärare och elever. I detta arbete ingår att planera undervisningen utifrån långsiktiga förmågor, centralt innehåll och kunskapskrav.

Av tillsynen framgår att det bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete i Bygdsiljumskolan. Rektorn uppger att personalen är genomtänkt i sitt arbete med elevers ansvar och inflytande och har god tilltro till elevernas förmågor. De av elever framtagna ordningsreglerna följs. Rektorn uppger att värdegrundsarbetet regelbundet följs upp, främst genom samtal men också via kommunens kvalitetsenkät.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Bygdsiljumskolan i Skellefteå kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skellefteå kommun att **senast 2012-08-31** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolenhetens plan mot kränkande behandling motsvarar inte kraven i skollagen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Skolenhetens plan mot kränkande behandling ska tydliggöra att den även omfattar förskoleklass och fritidshem (6 kap. 8 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn bedriver inte en systematisk uppföljning och utvärdering på skolenhetsnivå.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

Rektorn ska sammanställa och analysera måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklass (4 kap. 4,6 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).

Rektorn ska följa upp, sammanställa och analysera kunskapsresultaten på skolenhetsnivå (4 kap. 4 § skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska Ni **senast 2012-08-31** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Skolans insatser i de individuella utvecklingsplanerna framgår inte på ett tydligt sätt.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolenhetens plan mot kränkande behandling motsvarar inte kraven i skollagen.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det för varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Bygdsiljumskolan har en likabehandlingsplan upprättad för läsåret 2011/12 som innehåller exempel på förebyggande arbete och en modell för åtgärder vid kränkningar mellan elever. Däremot anges inte hur kränkningar mellan vuxen och elev ska hanteras. I planen återges rutiner för dokumentation, uppföljning och utvärdering av planen och hur den ska göras känd för alla samt att en kartläggning är genomförd. Riskområden finns dokumenterade men inte vilka specifika åtgärder som ska vidtas under läsåret, vilket är ett krav enligt skollagen. Skolenheten har heller inte dokumenterat hur föregående års åtgärder har genomförts utifrån förra årets plan. Enligt rektorn avser planen skolan och fritidshemmet men av dokumentationen framgår inte tydligt att fritidshemmet och förskoleklass omfattas av planen. Planen bör också benämnas plan mot kränkande behandling.

Författning:

6 kap. 8, 9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn bedriver inte en systematisk uppföljning och utvärdering på skolenhetsnivå.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete och att detta arbete dokumenteras.

Skellefteå kommun har ett system för sitt kvalitetsarbete. Det finns en tydlig struktur i olika steg av kommunens planerings- och uppföljningsarbete som bland annat innebär att Bygdsiljumskolan ska planera och utvärdera sin verksamhet. Förvaltningens utvecklingsgrupp analyserar och ger återkoppling till upptagningsområdet som i detta fall är Burträsk, där Bygdsiljumskolan ingår.

I intervju med skolans rektor och genom dokumentstudier framkommer att rektorn har god kunskap om vilka elever som riskerar att inte uppnå målen. Rektor tar ansvar för och ser till att det finns ett förebyggande arbete mot kränkningar och följer också regelbundet upp det förebyggande arbetet, främst via samtal.

Bygdsiljumskolans planering av kvalitetsarbetet är dokumenterad och utgår från läroplanens områden. Rektor uppger att resultaten av de nationella proven analyseras på skolenhetsnivå. Rektor uppger sig dock inte begära in elevernas kunskapsresultat i alla ämnen/ämnesblock i årskurs 5 samt i ämnena svenska och matematik i årskurs 3. Någon dokumenterad sammanställning, uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat görs inte heller på skolenhetsnivå, enligt rektor. Av dokumentation och i intervju med rektor framgår att Bygdsiljumskolan också saknar en dokumenterad sammanställning och analys av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklassen. Skolan saknar därmed viktiga underlag i sitt kvalitetsarbete för att kunna vidta relevanta åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen.

Författning:

4 kap. 4, 6 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Anmärkning:**Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning****Bedömning:**

Skolans insatser i de individuella utvecklingsplanerna framgår inte på ett tydligt sätt.

Motivering:

Rektor uppger att utvecklingssamtal genomförs med alla elever varje termin om hur deras kunskapsutveckling bäst kan stödjas. Bygdsiljumskolan upprättar IUP med skriftliga omdömen för samtliga elever.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner från Bygdsiljumskolan. I den framåtsyftande delen finns rubriker där det ska

framgå vad skolenheten ska göra och vad elever och vårdnadshavare kan göra. Vissa av de insatser som skolan förväntas göra är av generell karaktär exempelvis ge en annan läsebok och uppmuntra att skriva. Insatserna speglar inte hur undervisningen ska stödja elevens utveckling och får också till följd att insatserna blir svåra att utvärdera. En IUP ska, enligt skollagen, sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Skolenhetens ansvar för undervisningen och dess insatser är således centrala att redogöra för.

När det gäller skriftliga omdömen i Bygdsiljumskolan finns omdömen om elevernas kunskapsutveckling i relation till kunskapskraven. Skolinspektionen vill dock klargöra att skriftliga omdömen utifrån kunskapskraven i Lgr 11 ska, från och med årskurs 4, ges i varje enskilt ämne inom de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena, även om undervisningen är ämnesövergripande.

Mot bakgrund av att skolan genomför utvecklingssamtal och ger skriftliga omdömen bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig men som dock måste åtgärdas.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Rektorn redovisar ingen dokumenterad sammanställning och analys av måluppfyllelsen för verksamheten i förskoleklass.

År 2010 och 2011 uppnår alla elever i årskurs 3 målen i ämnena svenska och matematik, enligt verksamhetsredogörelsen. I de nationella proven i matematik i årskurs 3 uppnår alla elever målen medan färre elever når kravnivån i svenska. Rektorn uppger att resultaten av de nationella proven analyseras på skolenhetsnivå.

År 2010 når alla elever i årskurs 5 målen i alla ämnen/ämbesblock. År 2011 är det enbart i ämnet engelska som inte alla uppnår kunskapskraven. Alla elever i årskurs 5 når kravnivån för godkänt resultat i de nationella ämbesproven i svenska och matematik år 2010. För år 2011 redovisas inga resultat då proven inte genomfördes då.

Det pågår ett arbete med att tydliggöra mål och kunskapskrav för både lärare och elever. I detta utvecklingsarbete ingår att planera undervisningen utifrån långsiktiga förmågor, centralt innehåll och kunskapskrav. Enligt rektorn är arbetet mest utvecklat inom ämnena engelska, matematik och svenska.

Kommunen genomför en enkät bland annat kring trivsel och trygghet för årskurserna 2, 5 och 8. Resultaten för årskurs 2 år 2009 ligger i nivå med kommunens resultat. För årskurs 5 är Bygdsiljumskolans resultat högre är kommunens.

I intervju med rektorn samt av dokumentstudier framgår att Bygdsiljumskolan aktivt och medvetet arbetar för att förhindra och förebygga kränkningar. Ordningregler finns utarbetade under medverkan av elever och efterlevnaden är enligt rektorn god. Rektorn uppges via samtal regelbundet följa upp hur det går i det förebyggande arbetet.

Beskrivning av Bygdsiljumskolan

Bygdsiljums skolenhet ligger cirka sju mil sydväst om Skellefteå. Skolenheten, som består av 33 elever, inrymmer förskoleklass (F) och grundskola årskurserna 1 – 5 samt fritidshem. Klasserna är åldersblandade, F-2 och 3-5. För verksamheterna ansvarar en rektor som också har ansvar för Skråmträskskolan, knappt två mil sydväst om Skellefteå, samt två förskolor. Lärarna på skolenheten är organiserade i ett arbetslag som består av fyra lärare. Eleverna fortsätter vanligtvis sin skolgång i Björnåkerskolan.

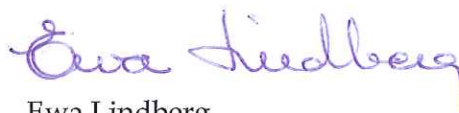
Bedömning av fritidshemmets verksamhet redovisas i ett separat kommunövergripande beslut.

I ärendets slutgiltiga handläggning har undervisningsråden Solweig Bäckman och Jonas Hedström deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Ewa Lindberg
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).